

**Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie**

WK.0913.1306.49.K.2016

Szczecin, dnia 14 lutego 2017 r.

URZĄD GMINY MANOWO	
WPLYNEŁO	
dnia	21. 02. 2017
Nr rej.	2017/02/21/870
L. zał.	KO, SKG
podpis	<i>[Signature]</i>

Pan

Roman Kłosowski

Wójt Gminy Manowo

Informuję, że działając na podstawie art. 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561)¹, w okresie od 10 października do 21 grudnia 2016 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Manowo za lata 2012-2015, wybranych zagadnień za okres sprzed 2012 r. oraz występujących w roku 2016. W dniu 3 lutego 2017 r. w podanym zakresie przeprowadzono kontrolę uzupełniającą.

W trakcie czynności kontrolnych sprawdzono również zadłużenie jednostki samorządu terytorialnego po dniu 1 lipca 2015 r., tj. następującym po objętym kontrolą doraźną Gminy w zakresie jej zadłużenia w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. (WK.0913.1247.37.D.2015), przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w roku 2015.

Protokoły kontroli zostały podpisane i przekazane Panu odpowiednio w dniach: 21 grudnia 2016 r. i 3 lutego 2017 r.

W toku przeprowadzonych czynności ustalono, że kontrolowana jednostka nie wyeliminowała nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy, przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie w 2012 r. Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 14 maja 2013 r. (WK-0913-1100/48/K/2012), a pismem z dnia 12 czerwca 2013 r. (znak: Or.I.1710.2.2013.BT) Wójt zapewnił o podjęciu działań mających na celu wyeliminowanie opisanych nieprawidłowości. Ponownie jednak stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- nieprawidłowym ewidencjonowaniu rozrachunków z tytułu opłat za dzierżawę gruntów i najmu lokali,

¹ dalej: ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

– rozliczaniu poniesionych nakładów inwestycyjnych niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w następujących obszarach działalności:

I. W zakresie spraw organizacyjnych

1. W Statucie Gminy, przyjętym uchwałą Nr XIII/86/2011 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2011 r. określono, że w ramach dostępu do informacji publicznej „z dokumentów można sporządzać notatki, odpisy lub odpłatnie otrzymać kserokopie dokumentów lub protokołów” pomimo, że – stosownie do art. 15 ust. 1 w zw. z art. 7 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.) – dostęp do informacji publicznej jest bezpłatny, a podmiot udostępniający informację publiczną jest zobowiązany zapewnić możliwość kopiowania dokumentów lub ich wydruk oraz przesłanie informacji albo jej przeniesienie na odpowiedni, powszechnie stosowany nośnik informacji za odpłatnością jedynie w przypadkach, jeżeli w wyniku udostępnienia tej informacji ma ponieść dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku. Za wymienioną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt, który projekt uchwały tej treści przedłożył Radzie Gminy – str. 9 i 10 protokołu kontroli.
2. W latach 2012-2015 księgę rejestrową samorządowej instytucji kultury, tj. Gminnego Ośrodka Kultury w Wyszewie² prowadzono metodą tradycyjną, określoną rozporządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z dnia 17 lutego 1992 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru instytucji kultury (Dz. U. Nr 20, poz. 80), uchylonym z dniem 21 maja 2012 r., bez zastosowania formy rejestru elektronicznego, podlegającego opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy, co było sprzeczne z § 2 i § 10 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury. (Dz. U. poz. 189). Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 18 protokołu kontroli.

W dniu 19 października 2016 r. utworzono elektroniczny rejestr instytucji kultury, który opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Manowie.

² dalej: GOK

3. W latach 2012-2015 Wójt nie opracował planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, czym naruszył art. 25 ust. 1 i ust. 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Ww. plan powinien być opracowany na okres trzech lat i zawierać dane wymienione w art. 23 ust. 1 lit. d ww. ustawy. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 97 protokołu kontroli.
4. W dniu 30 stycznia 2004 r. Wójt udzielił pełnomocnictwa do dokonywania czynności w ramach zwykłego zarządu Dyrektorowi GOK, funkcjonującego jako samorządowa instytucja kultury i posiadającej osobowość prawną, a w dniu 9 lutego 2015 r. z bankiem zawarł umowę o prowadzenie rachunków bankowych, która swym zakresem obejmowała obsługę bankową GOK w okresie od 9 lutego 2015 r. do 31 stycznia 2019 r. Powyższe świadczy o naruszeniu przysługujących dyrektorowi samorządowej instytucji kultury kompetencji w zakresie kierowania nią i reprezentowania jej na zewnątrz, wynikających z § 12 statutu instytucji, nadanego Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Wyszewie uchwałą Nr XIII/87/2003 Rady Gminy z dnia 29 października 2003r. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 17, 20 i 21 protokołu kontroli.
5. Zarządzeniem Nr 64/2012 z dnia 31 października 2012 r. Wójt postanowił o przeprowadzeniu pełnej inwentaryzacji składników majątkowych w Urzędzie Gminy oraz we wszystkich samorządowych jednostkach organizacyjnych, czym naruszył kompetencje kierowników tych jednostek, wynikające z art. 26 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.)³ oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)⁴. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 53 i 54 protokołu kontroli.

II. W zakresie spraw budżetowych, finansowych, podatków i sprawozdawczości

1. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na lata 2015-2028, ustalonej uchwałą Nr XI/95/2015 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2015 r. przyjęto planowane wielkości:
 - a) rozchodów na spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek:
 - w roku 2015 w kwocie 4 454 945,15 zł, zamiast w wartości 4 439 095,15 zł (różnica 15 850,00 zł),

³ dalej: ustawa o rachunkowości

⁴ dalej: ustawa o finansach publicznych

- w roku 2017 w kwocie 663 550,00 zł zamiast w wartości 1 563 550,00 zł (różnica 900 000,00 zł),
- b) podlegających ustawowym wyłączeniom z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.)⁵, rozchodów na spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek:
 - w roku 2015 w kwocie 731 517,63 zł, zamiast w wysokości 410 001,67 zł (różnica 321 515,96 zł),
 - w roku 2017 w kwocie 237 000,00 zł, zamiast w wysokości 0,00 zł (różnica 237 000,00 zł),
- c) wydatków na obsługę długu:
 - w 2016 r. w kwocie 200 000,00 zł, zamiast w wysokości 609 017,52 zł (różnica 409 017,52 zł),
 - w 2017 r. w kwocie 150 000,00 zł, zamiast w wysokości 573 686,13 zł (różnica 423 686,13 zł),

co świadczy o braku realistyczności ww. prognozy, wymaganej art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Wskutek przyjęcia nierzetelnych danych planowany wskaźnik spłaty zobowiązań (po wyłączeniach) ustalono:

- na rok 2015 w wartości 16,42 %, zamiast w wielkości 17,58 % (różnica 1,16 pp), przy dopuszczalnym wskaźniku 5,36 %,
- na rok 2016 w wartości 2,60 %, zamiast w wielkości 5,53 % (różnica 2,93 pp), przy dopuszczalnym wskaźniku 2,78 %,
- na rok 2017 w wartości 3,46 %, zamiast w wielkości 8,11 % (różnica 4,64 pp), przy dopuszczalnym wskaźniku 3,46 %.

Projekt ww. dokumentu planistycznego sporządziła Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 16-19 protokołu kontroli uzupełniającej.

2. W latach 2009-2015 Gmina nabyła udziały:
 - w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Koszalinie o wartości 29 000,00 zł,
 - w Bałtyckim Banku Spółdzielczym w Darłowie o wartości 9 100,00 zł,
 - w Elektrociepłowni Rosnowo Spółka z o.o. w Rosnowie o wartości 5 207 650,00 zł.

Ww. czynności dotyczących spraw majątkowych Gminy i wykraczających poza zakres zwykłego zarządu jej mieniem dokonano pomimo, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego – w oparciu o kompetencje określone art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., a od dnia 1 października 2015 r. Dz. U.

⁵ dalej: ustawa o finansach publicznych

z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) – uprzednio nie określił zasad nabywania udziałów w tego rodzaju podmiotach. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt, który zaniechał obowiązku określonego art. 30 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy i nie przedłożył Radzie Gminy projektu uchwały w podanym zakresie – str. 198 protokołu kontroli.

Uchwałą Nr XXI/167/2016 z dnia 25 listopada 2016 r. Rada Gminy określiła zasady wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji przez Wójta.

3. Środki finansowe w kwocie 183 745,48 zł z otrzymanej w dniu 20 grudnia 2012 r. subwencji oświatowej (327 598,00 zł), stanowiącej dochód jednostki dopiero w następnym roku budżetowym i przeznaczonej na wydatki stycznia 2013 r., wykorzystano na wydatki bieżące roku 2012, czym organ wykonawczy naruszył kompetencje Rady Gminy wynikające z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), który stanowi, że o przeznaczeniu środków otrzymanej subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 51 protokołu kontroli.
4. Nie przestrzegano określonych obowiązującymi przepisami zasad przeznaczania dochodów budżetowych oraz finansowania wydatków danego rodzaju, tj.:
 - a) w latach 2012-2013 część dochodów z tytułu mandatów za wykroczenia drogowe ujawnione przy pomocy urzędzeń rejestrujących, w kwotach odpowiednio: 817 549,71 zł i 467 497,95 zł. przeznaczono na finansowanie innych celów, niż zadania inwestycyjne, modernizacyjne lub remontowe związane z siecią drogową, utrzymanie i funkcjonowanie infrastruktury oraz urzędzeń drogowych, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym popularyzacja przepisów ruchu drogowego, działalność edukacyjna oraz współpraca w tym zakresie z właściwymi organizacjami społecznymi i instytucjami pozarządowymi, co było niezgodne z art. 20 lit. d ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.),
 - b) w latach 2014-2015 część dochodów z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, odpowiednio w kwotach 17 277,93 zł i 2 393,86 zł, przeznaczono na finansowanie innych zadań, niż związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, co było sprzeczne z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 104 i 105 oraz 205 i 206 protokołu kontroli.

5. Wbrew zasadzie gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wyłącznie z przeznaczeniem na finansowanie działalności socjalnej, organizowanej na rzecz osób uprawnionych do korzystania z Funduszu, wynikającej z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.), środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym Funduszu wykorzystano na pokrycie bieżących wydatków budżetu: w roku 2012 w kwocie 45 000,00 zł, w roku 2014 w kwocie 25 000,00 zł, w roku 2015 w kwocie 28 000,00 zł. Środków „pożyczonych” w 2014 r. w kwocie 2 008,11 zł nie zwrócono do końca tego roku budżetowego (zwrotu dokonano w dniu 9 kwietnia 2015 r.), co świadczyło o finansowaniu deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego ze źródeł innych niż wymienione w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 100-102 protokołu kontroli.
6. W latach 2013-2014 składki na ubezpieczenia: społeczne i zdrowotne oraz na Fundusz Pracy odprowadzono:
 - w roku 2013 za miesiące styczeń, maj i listopad w łącznej kwocie 87 012,16 zł z opóźnieniem wynoszącym 1 dzień,
 - w roku 2014 za miesiące marzec, kwiecień, czerwiec, sierpień i wrzesień w łącznej kwocie 142 628,48 zł z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 3 dni, czym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 2 i art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 z późn. zm.). Skutkiem zwłoki w uregulowaniu ww. zobowiązań była zapłata odsetek w łącznej kwocie 89,00 zł. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 30-34 protokołu kontroli.
7. Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za miesiąc maj 2013 r. w wysokości 5 849,00 zł dokonano w dniu 5 lipca 2013 r., zamiast w terminie do dnia 20 czerwca 2013 r., co było niezgodne z art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.). Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Zastępca Skarbnika, a z nadzoru Wójt – str. 34 i 35 protokołu kontroli.
8. W latach 2013-2015 nie przestrzegano zasady dokonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, określonej w art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Zobowiązania wobec kontrahentów:
 - a) w roku 2013 w kwocie ogółem 664 718,78 zł zapłacono z opóźnieniem wynoszącym od 3 do 184 dni,

- b) w roku 2014 w kwocie ogółem 334 544,96 zł zapłacono z opóźnieniem wynoszącym od 23 do 86 dni, a z tytułu zwłoki zapłacono odsetki w łącznej wysokości 10 136,15 zł,
- c) w roku 2015 w kwocie ogółem 3 273 024,21 zł zapłacono z opóźnieniem wynoszącym od 20 do 185 dni, a z tytułu zwłoki zapłacono odsetki w łącznej wysokości 26 268,92 zł.

Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 119-121, 126 i 127, 130 i 131 protokołu kontroli.

- 9. W 2013 r. z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotację podmiotową (transze) przekazano na rachunek samorządowej instytucji kultury tj. Gminnego Ośrodka Kultury w Wyszewie w łącznej kwocie 455 462,00 zł z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 16 dni po terminie, określonym w pkt II.1 załącznika Nr 1 do zarządzenia Nr 5/2013 Wójta Gminy Manowo z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie zasad przyznawania i rozliczania dotacji podmiotowej z budżetu gminy Manowo dla samorządowej instytucji kultury. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Zastępca Skarbnika, a z nadzoru Skarbnik – str. 137 protokołu kontroli.
- 10. Z naruszeniem zasad wprowadzonych § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.) wydatki poniesione:
 - a) w 2013 r. w kwocie 89 372,64 zł jako dotacje na finansowanie działalności niepublicznych punktów przedszkolnych (2) ujęto w § 2820 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom, zamiast w § 2540 Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty,
 - b) w 2014 r. na przebudowę i remont drogi powiatowej Nr 3564Z Wyszewo w kwocie 571 559,77 zł ujęto w § 6620 Dotacje celowe przekazane dla powiatu na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego, zamiast w § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych,
 - c) w 2014 r. na prowizje od zaciągniętych kredytów (2) w łącznej kwocie 18 390,00 zł ujęto w § 8070 Odsetki, dyskonto i inne rozliczenia dotyczące skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych związanych z obsługą długu krajowego, zamiast w § 8010 Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego.Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Skarbnik (pkt a) oraz Inspektor ds. księgowości budżetowej (pkt b) i Podinspektor ds. księgowo-

ści budżetowej (pkt c), a z nadzoru Skarbnik – str. 135-136, 140, 151 i 154 protokołu kontroli.

11. Do dnia zakończenia kontroli organ podatkowy nie przeprowadził czynności sprawdzających w zakresie niezgodności danych wykazanych przez podatnika – osobę prawną (nr indeksu 16) w deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej na 2014 r. z danymi, wynikającymi z Rejestru gruntów i budynków. Podatnik zadeklarował grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 180 063 m², a według rejestru posiadał on grunty stanowiące tereny przemysłowe (Ba) o łącznej powierzchni 288 163 m², w związku z czym podatek od nieruchomości należny Gminie w roku 2014 mógł zostać zniżony co najmniej o kwotę 84 318,00 zł. Zaniechanie czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami stanowiło naruszenie art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.). Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. wymiaru podatków, a z nadzoru Wójt – str. 81 protokołu.
12. W Rb-Z sprawozdaniach o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego niewymagalne zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń niezgodnie z posiadanymi dokumentami źródłowymi wykazano według stanu na koniec IV kwartału:
 - 2012 roku w wartości 0,00 zł, zamiast w kwocie 1 983 150,00 zł (różnica 1 983 150,00 zł),
 - 2013 roku w wartości 1 508 970,75 zł, zamiast w kwocie 1 901 611,50 zł (różnica 392 640,75 zł),
 - 2014 roku w wartości 1 325 027,15 zł, zamiast w kwocie 1 875 765,30 zł (różnica 550 738,15 zł),
 - 2015 roku w wartości 1 146 013,37 zł, zamiast w kwocie 1 849 919,10 zł (różnica 703 905,73 zł),co było sprzeczne z § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.) w zw. z § 4 ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia. Projekty ww. sprawozdań przygotowała Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 8-11 protokołu kontroli uzupełniającej.
13. W rocznym Rb-ST sprawozdaniu o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2012 r., sporządzonym w dniu 26 marca 2013 r. (korekta nr 1), stan środków na rachunku bankowym Gminy wykazano w kwocie 139 626,66 zł, zamiast w wynikającej z bankowych po-

twierdzeń sald wartości 141 739,59 zł, czym naruszono – określoną § 15 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącą załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) – zasadę wykazywania stanu środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku. Projekt ww. sprawozdania sporządziła Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Wójt – str. 50 i 51 protokołu kontroli.

III. W zakresie rachunkowości

1. Nie przestrzegano wymogu prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, wynikającego z art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy o rachunkowości :
 - a) w ewidencji długoterminowych aktywów finansowych (konto 030) objęte przez Gminę w latach 2010-2011, 2013 i 2015 udziały w spółkach kapitałowych wykazano niezgodnie z postanowieniami aktów ich nabycia:
 - wartość udziałów w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Spółce z o.o. z siedzibą w Koszalinie w latach 2012-2013 zawyżono o kwotę 11 400,00 zł, a w latach 2014-2015 o kwotę 11 600,00 zł,
 - wartość udziałów w Elektrociepłowni Rosnowo Spółka z o.o. z siedzibą w Rosnowie zaniżono w latach 2013-2014 o kwotę 5 126 350,00 zł, a w roku 2015 o kwotę 5 202 650,00 zł,
 - b) operację wniesienia do Elektrociepłowni Rosnowo Spółka z o.o. w Rosnowie aportem w dniu 30 grudnia 2013 r. nieruchomości (6) ujęto w ewidencji (konto 011) pod datami: 31 stycznia 2014 r. (w wartości 433 324,00 zł) oraz 31 stycznia 2015 r. (w wartości 114 700,00 zł), tj. 1 miesiąc i 13 miesięcy po dokonaniu tych transakcji.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Inspektor ds. księgowości budżetowej (pkt a) oraz Inspektor ds. gospodarki gruntami (pkt b), który na stanowisko księgowości nie dostarczył dokumentacji nabycia udziałów w Elektrociepłowni Rosnowo oraz wniesienia aportu do tej spółki, a z nadzoru odpowiednio Skarbnik oraz Wójt – str. 199-203 protokołu kontroli.
2. W latach 2012-2015 ewidencję rozrachunków z tytułu należnych od osób fizycznych opłat za dzierżawę gruntów oraz wynajmu lokali prowadzono na koncie 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, zamiast na koncie 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych, co było niezgodnie z przyjętymi w Urzędzie Gminy zasadami funkcjonowania kont zespołu 2, określonymi Zakładowym planem kont, wprowadzonym do stosowania zarządzeniami Wójta: Nr 92/2006 z dnia 29 grudnia 2006 r., Nr 70/2012 z dnia 21 listopada 2012r. i Nr 106/2015

z dnia 8 grudnia 2015r., określającymi przyjęte w jednostce zasady (polityki) rachunkowości. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. odpłatności za usługi komunalne oraz Inspektor ds. księgowości podatkowej, a z nadzoru Skarbnik – str. 51 i 52 protokołu kontroli.

3. W dniu 20 marca 2015 r. rozliczono nakłady w łącznej kwocie 396 581,87 zł poniesione na remont świetlicy wiejskiej w m. Manowo zawyżając je o wartość zakupionego wyposażenia (10 436,82 zł) oraz zaniżając o wartość projektu i kosztorysu inwestorskiego (7 380,00 zł). Powyższe było niezgodne z art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. inwestycji gminnych, a z nadzoru Skarbnik – str. 127 i 128 protokołu kontroli.
4. W trakcie inwentaryzacji aktywów stanowiących udziały Gminy w spółkach kapitałowych, przeprowadzonej drogą weryfikacji stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych w wartości 54 500,00 zł na koniec lat obrotowych 2012-2013 oraz w wartości 54 700,00 zł na koniec lat 2014-2015, nie dokonano ich porównania z posiadanymi dokumentami. Wskutek powyższego nie ustalono różnic inwentaryzacyjnych na dzień 31 grudnia:
 - 2012 r. o wartości 43 100,00 zł,
 - 2013 r. o wartości 5 169 450,00 zł,
 - 2014 r. o wartości 5 169 450,00 zł,
 - 2015 r. o wartości 5 245 570,00 zł,co świadczy o niezrealizowaniu podstawowych celów inwentaryzacji, wynikających z zasad i trybu przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów, przyjętych w jednostce zarządzeniami Wójta Nr 91/2006 z dnia 29 grudnia 2006 r., Nr 70/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. (załącznik nr 5), Nr 106/2015 z dnia 8 grudnia 2015 r. (załącznik nr 5), polegających na ustaleniu rzeczywistego stanu majątku i doprowadzeniu do zgodności danych w księgach rachunkowych ze stanem rzeczywistym. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponoszą Inspektorzy: ds. księgowości budżetowej i ds. gospodarki gruntami, którzy nie dostarczyli odpowiednich dokumentów do komórki księgowości, a z nadzoru odpowiednio: Skarbnik i Wójt – str. 204 protokołu kontroli.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich negatywnych ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz podjęcie następujących działań:

I. W zakresie spraw organizacyjnych

1. Dostosowania zapisów Statutu w zakresie dostępu do informacji publicznej do zasad określonych ustawą o dostępie do informacji publicznej.
2. Opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości.
3. Zaniechania podejmowania działań z naruszeniem kompetencji przysługujących kierownikom gminnych jednostek organizacyjnych w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji oraz dyrektorowi samorządowej instytucji kultury w zakresie kierowania nią i reprezentowania tej instytucji na zewnątrz.

II. W zakresie spraw budżetowych, finansowych, podatków i sprawozdawczości

1. Opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2028 z zachowaniem zasady realistyczności danych dotyczących przewidywanych rozchodów na spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek, wyłączeń z limitu spłat zobowiązań oraz wydatków na obsługę długu oraz przedłożenia projektu uchwały w sprawie przyjęcia tego dokumentu planistycznego Radzie Gminy.
2. Zaprzestania finansowania wydatków bieżących Gminy danego roku ze środków subwencji przekazanej na wydatki stycznia następnego roku oraz Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.
3. Przeznaczania dochodów budżetowych z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyłącznie na cele określone obowiązującymi przepisami.
4. Terminowego regulowania zobowiązań z tytułów publicznoprawnych, wobec kontrahentów oraz przekazywania dotacji podmiotowej (transz) dla samorządowej instytucji kultury.
5. Prawidłowego klasyfikowania wydatków budżetowych poniesionych na remonty dróg oraz tytułem: dotacji na finansowanie działalności niepublicznych punktów przedszkolnych i prowizji od zaciągniętych kredytów.
6. Podejmowania czynności sprawdzających w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości w przypadkach występowania niezgodności pomiędzy danymi wykazanymi przez podatników w deklaracjach w sprawie podatku od nieruchomości z danymi wynikającymi z odpowiedniego Rejestru gruntów i budynków.
7. Rzetelnego prezentowania stanu zobowiązań w zakresie poręczeń udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego w Rb-Z sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

8. Wykazywania w Rb-ST sprawozdaniu o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego danych na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku.

III. W zakresie rachunkowości

1. Rzetelnego prowadzenia ewidencji składników majątkowych Gminy stanowiących środki trwałe oraz długoterminowych aktywów finansowych.
2. Prowadzenia ewidencji rozrachunków z tytułu należnych od osób fizycznych opłat za dzierżawę gruntów oraz wynajmu lokali na koncie 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych.
3. Ustalania wartości poniesionych nakładów inwestycyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
4. Rzetelnego inwentaryzowania aktywów stanowiących udziały Gminy w spółkach kapitałowych, w celu doprowadzenia do zgodności zapisów księgowych ze stanem rzeczywistym.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
Bogusław Szyszewski

Do wiadomości:

Pan Jan Prus
Przewodniczący Rady Gminy Manowo